

ФОП Плескач М.А.

вул. Світла, 16, с. Іщербані, Полтавського району Полтавської області

тел. (066) 831-47-47

ЗВІТ

**про стратегічну екологічну оцінку містобудівної документації
«Генеральний план та План зонування території села Колосівка
Великобагачанського району Полтавської області»**

П Плескач М.А. - Керівник

* Плескач М.А.

онавці: - Головний архітектор

Логвиненко О.С.

- Архітектор

Гальченко О.М

- Інженер-проектувальник

Солодовник О.С

Полтава 2020 р.

ЗМІСТ

Найменування	Примітка
1	
Вступ	3
1 Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування	3
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	7
3. Характеристика стану довкілля, умов життедіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	15
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	18
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	21
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо - та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	25
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	31
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)	36
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	38
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)	40
11. Резюме нетехнічного характеру інформації розраховане на широку аудиторію. Висновок	40
12. Додатки	42
13. Використана література	42

Вступ.

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Поняття «не повинна шкодити довкіллю» – не означає консервацію та відмову від будь-якого розвитку. А навпаки, це означає, що під час реалізації свого права власності, яке включає право користування, володіння та розпорядження, воно повинно здійснюватися таким чином, щоб не шкодити довкіллю. Закономірно, що саме на попередньому етапі ще до прийняття рішення про будівництво певного об'єкта чи реалізації якогось іншого задуму доцільно оцінити екологічні ризики.

Містобудування – це насамперед діяльність із створення та підтримання гармонійного життєвого середовища. Така діяльність можлива лише завдяки прогнозуванню розвитку населених пунктів, врахуванню потреб цих територій у природних ресурсах, обрахунку необхідності економічного зростання, прогнозування розвитку транспортної та іншої інфраструктури, обрахунку можливих негативних наслідків для довкілля та здоров'я людей.

Визначення та недопущення негативних наслідків від реалізації детального плану території можливе завдяки проходженню цим документом процедури CEO. Адже метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життедіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування. Стратегічна екологічна оцінка (CEO) - це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.

Документ державного планування (містобудівна документація) – «Генеральний план з Планом зонування території села Колосівка Великобагачанського району Полтавської області».

Зміст генерального плану села складається з аналітичної частини та розділу обґрунтувань та пропозицій. В кінці наведені пропозиції по реалізації генерального плану села та основні техніко-економічні показники.

В аналітичній частині приведена загальна характеристика існуючого стану села Колосівка (житловий фонд, виробництво, забезпеченість громадським обслуговуванням, наявність інженерних комунікацій, тощо), описані природні та інженерно-будівельні умови, на основі чого зроблені висновки по вихідним умовам та визначені наявні проблеми та задачі функціонально-планувальної організації села Колосівка. Розділ обґрунтувань та пропозицій є найбільш змістовою частиною генерального плану, який містить обґрунтування і пропозиції по стратегії соціально-економічного розвитку села, прогноз чисельності населення села, напрямки і положення містобудівного розвитку. В його складі також обґрунтуються та викладаються планувальні рішення по розміщенню

житлової забудови, нових виробничих підприємств, громадських установ, розвитку рекреаційних територій, інженерної та транспортної інфраструктури.

Цілі документу державного планування – проекту «Генеральний план та План зонування території села Колосівка Великобагачанського району Полтавської області» відповідають цілям «Схеми планування території Полтавської області», котра виконана Українським державним науково-дослідним інститутом проектування міст «Діпромісто» (2012 р.).

Документ державного планування підготовлений з використанням:

1. Завдання на розробку генерального плану з планом зонування села Колосівка Білоцерківської сільської ради Великобагачанського району Полтавської області;

2. Рішення сорок четвертої сесії сьомого скликання Білоцерківської сільської ради Великобагачанського району Полтавської області «Про надання дозволу на виготовлення Генерального плану с.Колосівка» від 20.08.20р.;

3. Топографічна основа у цифровому вигляді у місцевій системі координат, що має зв'язок із державною системою координат УСК -2000 для М 1:2000;

4. Матеріали технічної документації з нормативної грошової оцінки земель населеного пункту с. Колосівка Білоцерківської сільської ради Великобагачанського району Полтавської області, виконаної ПП «Геопроект», у 2016р.;

5. Дані Білоцерківської сільської ради про кількість, структуру населення с. Колосівка, про існуючу галузеву структуру економічної діяльності населеного пункту, характеристика житлового фонду, об'єктів обслуговування, промисловості, будівельної бази, комунального господарства, про існуючий стан вулично-дорожньої мережі та інженерної інфраструктури, характеристика намірів та потреб використання території с. Колосівка;

6. Матеріали технічної документації з нормативної грошової оцінки земель с.Колосівка Білоцерківської сільської ради Великобагачанського району Полтавської області, виконаної ПП «Геопроект», 2016р.;

7. Топографічна основа М1:2000 с.Колосівка;

8. Лист директору Центру охорони та досліджень пам'яток археології Департаменту культури і туризму Полтавської обласної державної адміністрації;

9. лист комунальному закладу Центру охорони та досліджень пам'яток археології Департаменту культури і туризму Полтавської обласної ради;

10 висновок комунального закладу Центру охорони та досліджень пам'яток археології Полтавської обласної ради;

11 Лист (повідомлення) Департаменту будівництва, містобудування і архітектури та житлово-комунального господарства Полтавської облдержадміністрації;

12 Лист департаменту культури і туризму Полтавської облдержадміністрації;

13 Висновок департаменту культури і туризму Полтавської облдержадміністрації;

14 Лист Регіональному офісу водних ресурсів у Полтавській області;

15 Висновок Регіонального офісу водних ресурсів у Полтавській області;

16 Лист Полтавській філії АТ «Укртелеком»;

17 Висновок Полтавської філії АТ «Укртелеком»;

18 Лист акціонерному товариству «Полтавагаз» ;

19 Висновок акціонерного товариства «Полтавагаз»;

20 Лист Державному підприємству «Агентства місцевих доріг Полтавської області»;

21 Висновок Державного підприємства «Агентства місцевих доріг Полтавської області»;

22 Лист акціонерному товариству «Полтаваобленерго»;

- 23 Висновок акціонерного товариства «Полтаваобленерго»;
- 24 Лист Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської облдержадміністрації;
- 25 Висновок Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської облдержадміністрації;
- 26 Лист Державному підприємству «Полтавського обласного лісового господарства»;
- 27 Висновок Державного підприємства «Полтавського обласного лісового господарства»;
28. Історична довідка по населеному пункті;
29. Дані по землекористуванню з публічної кадастрової карти України;
30. Натурні обстеження території села.

Проект «Генеральний план з Планом зонування території села Колосівка Великобагачанського району Полтавської області» виконано на замовлення виконавчого комітету Білоцерківської сільської ради згідно рішення Білоцерківської сільської ради на основі завдання на проектування розробленого у відповідності до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій».

Під час проектування враховано вимоги діючих Державних будівельних та інших норм України:

- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;
- ДБН Б.1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту»;
- ДБН В.2.3-5: 2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;
- ДБН В.2.3-4-2007 «Автомобільні дороги»;
- ДСП №173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»;
- ДБН Б. 1.1-5:2007 «Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у містобудівній документації; та інших нормативних документів».

Проект «Генеральний план та План зонування території с. Колосівка Великобагачанського району Полтавської області», відповідно до вимог ст.19 Закону України «Про основи містобудування», розробляється з метою визначення територіального розвитку на проектний період з урахуванням перспектив, обґрутованих раціональним використанням територіальних та природних ресурсів, встановлення меж населеного пункту, а також з метою оптимальної функціональної організації поселення, яка має забезпечувати розвиток та реконструкцію сільського поселення, покращення умов проживання та праці.

Генеральний план сільського населеного пункту передбачає:

- визначення майбутніх потреб переважних напрямів використання території;
- урахування державних, громадських і приватних інтересів під час планування забудови та іншого використання територій;
- обґрутування зміни межі населеного пункту, черговості й пріоритетності забудови та іншого використання територій;
- визначення меж функціональних зон, пріоритетних та допустимих видів використання і забудови територій;
- формування планувальної структури та просторової композиції забудови населеного пункту;
- оцінку загального стану населеного пункту основних факторів його формування, визначення, містобудівних заходів щодо поліпшення екологічного та санітарно-гігієнічного стану;

– визначення територій, що мають будівельні, санітарно-гігієнічні, природоохоронні та інші обмеження їх використання;

– визначення етапів і механізмів забезпечення реалізації, терміну дії генерального плану, перелік раніше прийнятих рішень, що втрачають чинність і тих, до яких необхідно внести відповідні зміни.

Вимоги Постанови Кабінету Міністрів України від 04.06.2003р. №863 «Про затвердження Програми забезпечення безперешкодного доступу людей з обмеженими фізичними можливостями до об'єктів житлового та громадського призначення» повинні обов'язково виконуватись на наступних, більш детальних стадіях проектування конкретного об'єкту містобудування.

Відповідно до загальної концепції генерального плану село розвиватиметься як перспективний населений пункт.

Затверджений Білоцерківською сільською радою проект буде являтися основним документом, що визначає подальший розвиток території.

Стратегічна екологічна оцінка документу державного планування місцевого рівня «Генеральний план з Планом зонування території села Колосівка Великобагачанського району Полтавської області» розробляється, відповідно до чинного законодавства України в галузі екології та охорони навколошнього середовища:

- Земельний Кодекс;
- Водний Кодекс;
- Закон України “Про стратегічну екологічну оцінку”;
- Закон України “Про охорону навколошнього середовища”;
- Закон України “Про відходи”;
- Закон України “Про охорону атмосферного повітря”;
- Закон України “Про екологічну мережу України”;
- Закон України “Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення”;
- Закон України “Про охорону земель”;
- Закон України “Про природно-заповідний фонд України”;
- Закон України “Про рослинний світ”;
- Закон України “Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів”;
- Закон України “Про оцінку впливу на довкілля”;
- Постанова Кабінету міністрів України від 18.12.1998 року №2024 “Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів”;
- Державні будівельні норми В.2.5-74:2013 “Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування”;
- Державні будівельні норми В.2.5-75:2013 “Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування.”;
- ДСТУ-Н Б.В.2.5-61:2012 “Настанова з улаштування систем поверхневого водовідведення”;
- «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів», затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 червня 1996 р. №173;ДБН Б.2.4-3-95.

При розробці стратегічної екологічної оцінки були використані дані Екологічного паспорту Полтавської області за 2018 рік та Регіональної доповіді про стан навколошнього середовища Полтавської області у 2018 році, статистичні дані щодо викидів забруднюючих речовин та накопичення та утилізації відходів населеного пункту, інші вихідні дані, надані замовником.

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Село Колосівка знаходиться на правому березі річки Псел, вище за течією на відстані 1 км розташоване село Стінки, на протилежному березі — село Балаклія. Навколо села є багато заболочених озер.

Орган місцевого самоврядування — Білоцерківська сільська рада Великобагачанського району Полтавської області.

Село розташоване за 65 км від обласного центру – м.Полтава та за 22,4 км від районного центру – смт. Велика Багачка.

На відстані 8,4 км на північ проходить автошлях міжнародного значення М03 (Київ-Харків). На відстані 25 км на північний схід знаходиться залізнична станція «Сагайдак».

Транспортний зв'язок села з районним центром, іншими населеними пунктами району, області здійснюється автомобільними дорогами районного значення.

Через населений пункт проходить автомобільна дорога загального користування, що знаходиться на балансі Служба автомобільних доріг у Полтавській області, С170127 /Коноплянка-Остап'є/- Колосівка, протяжністю 1,355 км.

Згідно даних Білоцерківської сільської ради чисельність населення станом на 1.01.20 року складає 129 осіб. Площа території села становить 95,1000 га. Житловий фонд складає 66 житлові будинки. Основною структурно-планувальною одиницею населеного пункту є квартали з одноповерховою забудовою. За функціональним призначенням територія села поділяється на сельбищну, виробничу та рекреаційну.

Об'єкти соціально-культурного забезпечення представлені магазином (діючий), капличкою.

Виробнича територія представлена за межами села с/г підприємством молочно-товарною фермою ТОВ "Білагро".

На території села – 2 діючих кладовища.

Інженерне забезпечення села представлене наступними мережами: газопостачання, електропостачання та телефонна мережа.

Пожежне депо на території села відсутнє. Пожежне депо, яке обслуговує населений пункт розташоване за 22,4 км до межі населеного пункту в смт. Велика Багачка. Мережі протипожежного водопроводу та протипожежні водойми на час проектування відсутні.

Рельєф території села здебільшого рівнинний. Землі села відносяться до 06 Миргородського агрогрунтового (природно-сільськогосподарського) району. Грунтоутворюючі породи – четвертинні відкладки, які представлені лесами та лесовидними суглинками. Небезпечні геологічні процеси відсутні.

Природні ресурси підземних вод є одним із основних джерел господарсько-питного водопостачання населених пунктів Полтавщини. Підземні води залягають у виді декількох водоносних горизонтів, які відрізняються за своїми запасами та хімічними показниками. На території села розташовані водні об'єкти. Підґрунтові води залягають в основному на глибині понад 3 метри.

Основними водоносними горизонтами, придатними до використання, на території регіону є: четвертинний (алювіальний) Полтавський, Харківський, Бучакський, Сінеман-нижньокрейдовий і Юрський. Найбільше розповсюджений Бучакський водоносний горизонт, який залягає на відносно невеликих глибинах і повсюди на території області.

Село розташоване на території Великобагачанського району, у західній частині Полтавської області, в зоні лісостепу. Адміністративним центром району є смт. Велика Багачка.

Характеристика поточного стану довкілля .

Клімат.

Географічне положення Великобагачанського району досить вигідне; знаходиться на важливих транспортних шляхах і забезпечує зв'язок між крупними містами України: Києвом, Харковом і Дніпропетровськом. В гідрогеологічному відношенні районний центр розташований в межах центрального грабена Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну. Кліматичні умови характеризуються зростанням континентальності і зменшенням кількості атмосферних опадів з північного заходу на схід. Помірно холодна зима, середня температура січня -7...-8 С; часто посушливе літо, середня температура липня +19...20 С. Кількість днів з температурою, що перевищує 10°C, становить 149-172.

В цілому, клімат району проектування є помірно-континентальним з прохолодною зимою і теплим літом. Направлення вітрів східне та західне. Середньорічна температура повітря становить 7,0 °С, найнижча вона у січні (мінус 6,9 °С), найвища - в липні (20,6 °С). Абсолютний мінімум повітря в січні - 34 °С. Абсолютний максимум - в липні і серпні - +38 °С. В останні 100-120 років температура повітря в Великобагачанському районі, так само як і в цілому на Землі, має тенденцію до підвищення.

Протягом цього періоду середньорічна температура повітря підвищилася приблизно на 1,5 °С. Найтеплішим за всю історію спостережень виявився 2010 р. В середньому за рік у Великобагачанському районі випадає 485 мм атмосферних опадів, найменше – у лютому-березні, найбільше - в липні. Кожну зиму в Великобагачанському районі утворюється сніговий покрив, максимальна висота якого звичайно спостерігається в лютому. Протягом зими накопичується сніговий покрив до 10...11 см, а в окремі роки товщина його може досягати 50 см. Відносна вологість повітря становить в середньому 74%, найменша вона у травні (61 %), найбільша - у грудні (88 %). Найбільшу повторюваність мають вітри з заходу, найменшу - з півночі і південно-східу. Найбільша швидкість вітру - у лютому, найменша - у серпні. У січні вона в середньому становить 4,6 м/с, у липні - 3,1 м/с. Кількість днів з грозами в середньому за рік дорівнює 13, з градом - 5, зі снігом - 59.

Клімат помірно-континентальний з помірним зволоженням, що характеризується теплим літом і тривалою, відносно суveroю зимою. Характеристика кліматичних умов, основних метеорологічних показників, необхідних для обґрунтування й прийняття планувальних рішень наведена за даними багато-річних спостережень по метеостанції "Полтава" (160 мБС).

Температура повітря: - середньорічна + 7,0 °С,

- абсолютний мінімум - 37 °С,

- абсолютний максимум + 38 °С.

Розрахункова температура: - самої холодної п'ятиденки - 22 °С,

- зимова вентиляційна - 10,6 °С.

Опалювальний період: - середня температура - 1,9 °С,

- період 187 діб.

Глибина промерзання ґрунту: - середня 68 см,

- максимальна 121 см.

Тривалість безморозного періоду: - середня 171 днів,

- найменша 133 дні,

- найбільша 205 днів.

Середньорічна відносна вологість повітря - 74 %.

Атмосферні опади: - середньорічна кількість - 485 мм:

в т. ч. теплий період - 338 мм, холодний - 147 мм,

- середньодобовий максимум - 39 мм,

- спостережний максимум - 178 мм (30.08.1913 р.).

Висота снігового покриву: - середньодекадна 19 см,

- максимальна 56 см.

Кількість днів із стійким сніговим покривом - 89.

Особливі атмосферні явища (прояв днів/рік - середнє число/найбільше):

- тумани - 62/82 днів,

- заметілі - 29/50 днів,

- грози - 29/37 днів,

- град - 2,3/6 днів,

- пилові бурі - 0,7/4 днів.

Максимальна швидкість вітру (можлива): 22 м/с - кожний рік,

25-26 м/с - один раз в 5-10 років,

27-28 м/с - один раз в 15-20 років.

В сейсмічному відношенні (ДБН.В.1-12:2006 "Будівництво в сейсмічних районах України") відповідно карти "А" для проектування та будівництва об'єктів і будівель масового громадського, промислового призначення, різних житлових об'єктів в міській та сільській місцевості, та "В" для проектування та будівництва об'єктів і будівель підвищеного рівня відповідальності, пошкодження або руйнування яких під впливом землетрусу може призвести до надзвичайних ситуацій регіонального рівня територія відноситься до несейсмічної зони - 5 балів. Відповідно карти "С" для особливо відповідальних об'єктів і споруд, пошкодження або руйнування яких під впливом землетрусу може призвести до надзвичайних ситуацій державного рівня, необхідно враховувати 6-балльну сейсмічність території району.

У відповідності до архітектурно-будівельного кліматичного районування (ДСТУ НБВ.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія») с. Колосівка розташоване в I кліматичному районі - північно-західному.

Згідно з фізико-географічним районуванням території України (ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій», додаток А) с. Колосівка належать до III зони - лісостепової.

Відповідно схеми інженерно-геологічного районування України територія проектування в цілому задовільняє геологічним й гідрологічним вимогам для розміщення житлової та громадської забудови. За оцінкою природних факторів територію проектування можна визначити як сприятливу для будівництва, що допускає зведення будинків і споруд без улаштування штучних основ і складних фундаментів.

Стан атмосферного повітря .

Якість атмосферного повітря в населених пунктах.

Відповідно до довідки про стан атмосферного повітря за 2018 рік по Полтавській області від стаціонарних джерел забруднення у повітря надійшло 52,156 тис. т забруднюючих речовин (без урахування викидів діоксиду вуглецю), що на 3,737 тис. т, або на 6,7% менше, ніж у 2017 році. Поблизу села Колосівка відсутні підприємства та їх структурні елементи, що за даними екологічного паспорту Полтавської області віднесені до основних забруднювачів повітря .

Рух вантажного транспорту здійснюється періодично по вулиці в районі розміщення молочно-товарної ферми. Вуличну мережу складають житлові вулиці і проїзди по яким, головним чином, рухається приватний транспорт жителів села. Тому вплив транспортних засобів на атмосферне повітря сельських територій села можливо визначити як незначний.

Виробнича територія представлена за межами населеного пункту молочно-товарною фермою, що відноситься до II клас санітарної класифікації з санітарно-захисною зоною 200м. В санітарно-захисну зону від ферми потрапляє житлова забудова.

На атмосферне повітря суттєво впливає неправильне зберігання та використання безпідстилкового гною. У випадку зберігання його у відкритому стані випаровується і потрапляє в атмосферу аміак, молекулярний азот та інші його сполуки. У тваринницьких комплексах в процесі дихання тварин та шумування гною утворюються гази, головним чином, CO₂ та CH₄. З гною можуть виділятися аміак, сірководень, меркаптани, індол та скатол. Крім газоподібних забруднюючих речовин і мікроорганізмів у повітрі міститься пил від кормів, висихання відходів, вовни та шкіри тварин. Негативний вплив на стан атмосферного повітря в районі розміщення молочно-товарної ферми можливо визначити як підвищений.

Шумове забруднення.

Відповідно до останніх досліджень, автотранспорт є найпоширенішим і найзагрозливішим джерелом шуму і вібрації, особливо в урбанізованому середовищі. Рівень звуку комунікаційних засобів становить 75 – 90 дБ.

Джерелами акустичного дискомфорту в селі є трансформаторні електропідстанції та автотранспорт, що рухається по основним вулицям села. Рівень шумового забруднення можна визначити як незначний.

Стан водного середовища. Стан поверхневих водних об'єктів.

Село Колосівка знаходиться на правому березі річки Псел. На території села розташовані заболочені території які мають не значне поширення. За межами села, з південного заходу розташований ставок площею 2,7га. (2774,64)

В існуючих межах села Колосівка, за даними оновленого топографічного знімання, поверхневі водні джерела відсутні.

Стан підземних водних горизонтів і якість питних вод.

Населений пункт централізованим водопостачанням не забезпечений.

Підгрунтові води залягають, як правило, на глибині понад 3 метрів. Підземні джерела є основними джерелами користування свіжою водою для комунально-побутових і промислових потреб жителями села Колосівка.

Існує одна діюча свердловина в межах населеного пункту біля ферми ВРХ яка забезпечує водою молочно-товарну ферму. На час складання проекту існуюча забудова території централізованою системою каналізування не забезпечені.

Актуальною проблемою для Полтавської області є підвищений рівень нітратів у питній воді із джерел децентралізованого водопостачання. За 2018 рік Державною установовою “Полтавський обласний лабораторний центр МОЗ України проведено 2346 досліджень проб води з шахтних колодязів на вміст нітратів. За результатами досліджень у 958 пробах (40,8%) виявлено перевищення їх вмісту.

Основними факторами забруднення підземних вод є басейни побутових і промислових стоків, ділянки складування відходів, забруднені води поверхневих водоймищ, несправна каналізаційна мережа, надмірне застосування добрив та отрутохімікатів, просочування у підземні води забруднюючих речовин з тваринницьких підприємств та кладовищ. Головним чином, вище перелічені фактори впливають на забруднення верхніх водоносних горизонтів (грунтових вод та верховодки), але за несприятливих умов можуть здійснювати негативний вплив на міжпластові (артезіанські) водоносні горизонти.

За даними екологічного паспорту Полтавської області за 2018 рік осередків забруднення підземних вод у межах Полтавської області не виявлено.

Також в межах села Колосівка населення користується водою з шахтних та трубчастих колодязів.

При розміщенні шахтних та трубчастих колодязів на території приватного домоволодіння, враховуючи невелику площу земельних ділянок, часто не втримуються санітарні розриви до господарських будівель до тварин, туалетів і вигрібів, гнойових

куль, що є джерелами нітратів, що призводять до забруднення ґрунту і, відповідно, ґрунтових вод. Найбільш розповсюдженими є забруднення підземних вод сульфатами, хлоридами, сполуками азоту, нафтопродуктами, фенолами, сполуками заліза, важкими металами, що робить їх непридатними для використання у питних цілях.

Земельні ресурси, ґрунти.

На даний момент земельні ресурси села Колосівка використовуються, головним чином, під сільське господарство та розміщення житлової та громадської забудови, частина території зайнята вулицями і проїздами. На території села розташовані два кладовища в північній та північно-східній частині. До санітарно-захисної зони 300 метрів потрапляє 37 індивідуальних житлових будинків. Відповідно до технічної документації з нормативної грошової оцінки с. Колосівка Білоцерківської сільської ради Великобагачанського району Полтавської області, розробленою ПП «Геопроект» згідно рішення третьої сесії шостого скликання від 22.01.2016р. виконкомом Білоцерківської сільської ради в межах с. Колосівка визначено основні агрорибничі групи ґрунтів:

- **134г** – Лучні, чорноземно-лучні і каштаново-лучні не солонцюваті і слабосолонцюваті засолені ґрунти, легкосуглинкові;
- **1а** - Дерново-приховано підзолисті і деревні слаборозвинені ґрунти на пересіюваних пісках, піщані;
- **215а** – Розмиті ґрунти і виходи рихлих (піщаних і лесовидних) порід, піщані;
- **92в** - Чорноземи на пісках не зміті та слабозмиті, супіщані.

Землі села відносяться до 06 Миргородського агрогрунтового (природно-сільськогосподарського) району.

Грунтоутворюючі породи - леси та лесовидні суглиники. Небезпечні геологічні процеси відсутні.

Особливо-цінних земель в с. Колосівка, за даними Білоцерківської сільської ради, не виявлено.

Забруднення ґрунту, що викликане автотранспортом, зазвичай, обмежується смugoю 50-200 м. Найбільш розповсюжені метали в ґрунті: свинець, кадмій, цинк, молібден, нікель, кобальт, олово, титан, ванадій, ртуть.

Загроза потрапляння в навколоишнє середовище важких металів полягає у тому, що на відміну від органічних забруднювачів вони не руйнуються, а переходят в інші форми, включаються в склад солей, оксидів, металоорганічних сполук.

Поглинання важких металів коріннями рослин і подальше накопичення вздовж харчового ланцюга є потенційною загрозою для здоров'я людини та тварин.

Джерелами негативного впливу на ґрунти в межах села Колосівка є:

- кладовища традиційного поховання в результаті діяльності яких виникає забруднення ґрунтів патогенною мікрофлорою внаслідок процесу розкладу трупної сировини. При цьому у безпосередній близькості до кладовищ розташована житлова забудова села (у СЗЗ 300 м від кладовищ на даний момент повністю або частково попадає 37 індивідуальні житлові будинки, 2 багатоквартирні житлові будинки, гуртожиток та дитячій садок);

- вигрібні ями та септики, що використовуються для скидання каналізаційних стоків житлової та громадської забудови за відсутності каналізування села;

- дощові стоки з вулиць і доріг у зв'язку з відсутністю в селі організованого стоку та очисних споруд для дощових вод.

Лісові ресурси.

В межах села Колосівка лісові масиви відсутні. Деревна рослинність в с. Колосівка представлена невпорядкованими насадженнями в балках.

Територія села з заходу межує з лісовим масивом змішаного типу (охоронна зона - 50м).

Рослинний світ.

Рослинний світ – сукупність усіх видів рослин, а також грибів та утворених ними угруповань на певній території.

Природа с.Колосівка типова для північної частини українського лівобережного лісостепу. Зелені насадження в балках, у гаях та полезахисних лісосмугах на території села репрезентують типові для лівобережного лісостепу дубово-липово-кленові угрупування. Озеленення загального користування розташоване по всій території села та представлене лісові критими територіями (клен, дуб, осина, ялина), малими озелененими територіями, парком, скверами та відкритими ділянками з луговою рослинністю. Присутні значні території сільськогосподарських угідь.

Переважають такі трави: тимофіївка, тонконог, дика конюшина, гусячі лапки, осока, вівсяниця, бекманія, лисохвіст, ромашка, жовтець, кульбаба, щавель та ін.

У культурних насадженнях переважають: дуб, сосна, бересток, липа, береза, біла акація, шовковиця, черемха, яблуня, груша, горобина, вишня, абрикос, слива.

Використання природних ресурсів села на даний момент, головним чином, здійснюється з метою:

- рекреаційно;
- господарською (для випасання худоби, для забезпечення інших потреб тваринництва, для потреб бджільництва).

Тваринний світ.

Відповідно Закону України «Про тваринний світ»: тваринний світ є одним з компонентів навколоішнього природного середовища, національним багатством України, джерелом духовного та естетичного збагачення і виховання людей, об'єктом наукових досліджень, а також важливою базою для одержання промислової і лікарської сировини, харчових продуктів та інших матеріальних цінностей.

Фауна околиць села типова для північної частини українського лівобережного лісостепу. Faunu села та прилеглих територій можна розділити на чотири фауністичні комплекси: деревно-чагарниковий, прибережно-водний, лучно-степовий та синатропний. У лісах та полях водяться лисиці, вовки, зайці, тхори, білки, ласки, миші-полівки, кроти, борсуки, куниці кам'яні, куниці лісові, видри прісноводні. Надзвичайно різноманітна орнітофауна: ластівки, стрижі, горобці, синиці (велика та ремез), голуби, іволги, оляпки, перепілки, мухоловки, повзики, чаплі, лелеки, журавлі-красавки, кібці, сови, пугачі та інші.

Об'єкти природно-заповідного фонду.

На території с. Колосівка та біля його меж об'єкти природно-заповідного фонду відсутні.

Елементи екологічної мережі села.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про екологічну мережу України»: екомережа єдина територіальна система, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території України, збереження ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного і рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколоішнього природного середовища і відповідно до законів та міжнародних зобов'язань.

До складових структурних елементів екомережі включаються:

- а) території та об'єкти природно-заповідного фонду;
- б) землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони;
- в) землі лісового фонду;

- г) полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду;
- г) землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами;
- д) землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів;
- е) інші природні території та об'єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіножаті, луки, кам'яні розсипи, піски, солончаки, земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу природну цінність);
- е) земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України;
- ж) території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України;
- з) частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання пасовища, луки, сіножаті тощо;
- и) радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом.

Поводження з відходами ТПВ.

На даний момент програми поводження з ТПВ Великобагачанський район немає.

На території села Колосівка несанкціоновані місця видалення відходів відсутні, але за межами села у північно-східній частині, розташоване звалище ТПВ. В санітарно-захисну зону від звалища ТПВ не потрапляє житлова та громадська забудова. На даний момент збір органічних відходів відбувається компостуванням на власних ділянках мешканців села.

Стан здоров'я населення.

У вересні 2018 року Всесвітньою організацією охорони здоров'я (далі-ВООЗ) було підготовлено Глобальну стратегію ВООЗ у сфері здоров'я, охорони довкілля та зміни клімату. В ній підкреслено, що загальновідомі екологічні ризики є причиною чверті усіх випадків смерті та захворювань у всьому світі.

Найбільш поширеними із списку захворювань, викликаних несприятливими факторами довкілля, є інсульт, ішемічна хвороба серця, діарея та рак. При цьому від зазначених хвороб найбільше потерпає населення в країнах з низьким рівнем доходу.

В Україні останні десятиріччя спостерігається тенденція до загального зменшення населення. Це пов'язано зі скороченням народжуваності, як наслідок складної економічної ситуації, виїзду частини населення за межі країни. Фактором впливу на чисельність населення є також екологічні умови їх проживання.

З моменту проголошення незалежності, населення України скоротилося на понад 7 млн. людей, щороку втрачаючи понад 700 тисяч громадян, третину з яких складають особи працездатного віку, що обумовлено, на жаль, саме ходом демографічного процесу. Те саме провокує зростання демографічного навантаження працездатного населення непрацездатним. Загалом, за даними Держстату, смертність зросла стрімко вже в перші 5 років з моменту проголошення незалежності — період 1990—1995 рр. від 12,1 до 15,4, наступні майже 20 років — стабільна динаміка помірного зростання даного показника 14,4—16,6.

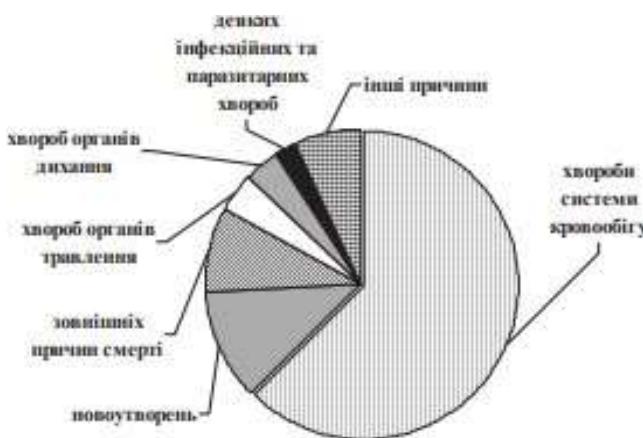
Найвищі показники 16,00 — 16,6 спостерігалися в період 2003—2008 рр., після чого спостерігається помірне зниження показників смертності. За даними Держстату, без урахування населення окупованої території Автономної Республіки Крим, населення України на кінець 2014 р. становило 42 млн 928 тис. 900 осіб, що на 144 тис. 182 осіб менше, ніж в 2013 році, кількість померлих у 2014 р. — 632667 людей.

Якщо прослідкувати динаміку показника смертності, наприклад розрахувавши різницю кожні 2 роки, побачимо наступне: з 1992 р. по 1996 рр. відбулося зростання на 2,3

%, в період наступних 4 років — збільшився на 0,1%, а з 2002 по 2008 рр. далі, помірно

зростаючи на 0,1—0,3 %, з 2009 по 2012 рр. зменшився в сукупності на 1,6%, вже починаючи з 2013 р. — знову зростає. 2011 рік — смертність в Україні зменшилася на 4,8%, при цьому скорочення числа померлих жінок було вище, ніж у чоловіків (5,0% і 4,6%). Показник смертності на Україні становив 15,2, в країнах ЄС — 6,7 на 1000 населення.

Структура причин смертності працездатного населення України

Показники смертності на території Полтавської області в розрізі коефіцієнтів

Рік	1991	1993	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013
коефіцієнт	15,0	16,8	17,3	17,4	17,3	18,0	18,7	19,0	18,6	17,9	16,5	16,7
Середній показник по регіону	14,29	15,91	16,63	15,05	16,33	16,88	17,46	18,24	17,96	16,83	15,74	15,94

Проаналізувавши ситуацію попередніх років на рівні області та регіону центральної України, можна дійти до висновків, що показники смертності на території Полтавської області постійно зростають і перевищують усереднені значення по регіону, що вказує на негативну динаміку демографічної ситуації на території області.

Важливими показниками стану здоров'я населення є захворюваність та поширеність хвороб.

За даними Департаменту охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації показники захворюваності та поширеності хвороб серед всього населення області протягом останніх років є стабільними із незначним коливанням.

Захворюваність на 10тис. осіб

Категорія населення	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*	2015**	2016	2017
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Дорослі	4701,4	4734,5	4624,3	4613,2	4448,5	4224,5	4127,4	4139,6	4233,9	4471,3	4144,5
Підлітки	10927,9	12783,4	12771,7	14458,1	13266,2	12209,4	11002,4	11825,9	11224,5	12091,4	11327,2
Діти	13601,6	13071,8	12431,9	14182,7	13690,3	13049,6	12626,6	13457,3	12151,5	12915,4	12047,7

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Сучасний стан навколошнього природного середовища у селі Колосівка Великобагачанського району Полтавської області характеризується як відносно стабільний.

Генеральним планом не передбачається зміна меж населеного пункту. Перспективна планувальна структура села композиційно підпорядкована існуючий планувальній структурі, а також обмежена наявністю санітарно-захисних, охоронних зон та прибережно-захисної смуги.

Молочно-товарна ферма має встановлену СЗЗ в сторону населеного пункту 200м відповідно до ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів». Біля даної ферми планується будівництво нової ферми зі збільшенням СЗЗ в сторону від населеного пункту, СЗЗ становитиме 500м.

Проектним планом передбачається збільшення чисельності населення, ущільнення житлової забудови за рахунок територій, що використовуються мешканцями як городи.

На території села Колосівка та на прилеглих до нього територіях наявні санітарно-гігієнічні, інженерно-геологічні та планувальні фактори, які створюють незадовільні умови для проживання населення та певні обмеження для розвитку села, що потребує додаткових заходів та коштів при подальшому освоєнні території.

На сьогоднішній день в межах населеного пункту с. Колосівка, на території житлової садибної забудови розташована пасіка. Враховуючи, те що від пасіки необхідно встановлювати санітарно-захисні зони, яка покриває значні території житлової садибної забудови населеного пункту, а також території громадської забудови, проектними рішеннями Генплану пропонується в літній період часу пасіку виносити за межі населеного пункту, на більші луки, пасовища. Таким чином це дозволить забезпечити доступ бджіл до квіткових рослин на сільськогосподарських угіддях, що є необхідною умовою максимальної їх продуктивності. А в зимовий період дозволити розміщення «зимівників» для бджіл в межах садибної забудови, що виключає необхідність встановлення від них санітарно-захисної зони. Також при не винесенні пасік за межі населеного пункту на літній період встановлюється санітарно-захисна зона 300м відповідно до ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів». При встановленні СЗЗ можливе коригування СЗЗ до 100м на літній період при розробленні відповідного проекту.

Документом державного планування «Генеральний план з Планом зонування території села Колосівка Великобагачанського району Полтавської області» були визначені основні планувальні обмеження на території села, які впливають на розміщення забудови та інших об'єктів населеного пункту.

Основні планувальні обмеження на території села Колосівка Великобагачанського району наведені в таблиці 1.

Основні планувальні обмеження (Таблиця 1)

№	Господарські об'єкти	Нормативна зона	Підстава
Комунальні підприємства (СЗЗ, м)			
1	Кладовища (санітарно-захисна зона): діюче закрите	300 100	ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів» (додаток 4); ДСанПіН 2.2.2.028-99 «Гігієнічні вимоги щодо облаштування і утримання кладовищ в населених пунктах України», п 3.12
2	Виробнича територія (МТФ)	200 500	ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів» (додаток 5)
3	Пасіка	300, 100 (за умови винесення на літній період)	ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»
	Природоохоронні території(м)		

4	Зелені насадження загального користування (парки, сквери, бульвари)	Заборона будівництва на території об'єкту	ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій», Закон України «Про природно-заповідний фонд України»
Інженерна інфраструктура (охоронна зона, м)			
5	Охоронна зона: КТП Електропостачання 10 кВ Електропостачання 0,4 кВ Артезіанска сиверловина Очисні споруди	10 10 2 30 50	ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»

Основними напрямами територіального розвитку с.Колосівка є збільшення сельбищної зони, розширення громадського будівництва за рахунок територіальних ресурсів в межах села.

Виходячи з територіальних можливостей, враховуючи містобудівну доцільність використання території та планувальні обмеження, генпланом пропонується освоєння окремих вільних ділянок серед існуючої забудови для будівництва об'єктів обслуговування, використання вільних територій в межах населеного пункту для будівництва житла. З освоєнням нових території передбачається розширення інженерно-транспортної інфраструктури та системи озеленення території.

Відповідно до проектних положень документу державного планування «Генеральний план з Планом зонування території села Колосівка Великобагачанського району Полтавської області» можливо виділити ряд територій які, ймовірно, зазнають впливу (позитивного або негативного) з втіленням рішень документу державного планування. В таблиці 2 наведені характеристики стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на визначених територіях , а також очікуваний вплив на дані території з реалізацією документа державного планування:

Таблиця 2

№	Визначення території	Характеристики стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я	Очікуваний вплив. Позитивний(+), негативний(-).
1	Території житлової та громадської забудови села в цілому	Являють собою території малоповерхової (1-2) поверхні садибної забудови. Територія садіб користується шахтними та трубчастими колодязями. Централізованим водопостачанням територія не забезпечена.	+
2	Території житлової забудови села Колосівка, що на даний момент знаходиться в санітарно-захисній зоні кладовищ.	Являють собою території малоповерхової (1-2) поверхні садибної в СЗЗ потрапляє 43 індивідуальні житлові будинки. Централізоване водопостачання в межах даних територій відсутнє. Окремі дослідження щодо стану здоров'я населення на даних територіях не проводились.	-
3	Території городів, сільськогосподарських угідь та територій з трав'яною рослинністю на яких планується розміщення житлової та громадської забудови.	Території за межами проектних санітарно-захисних зон та інших факторів, що не дозволяють розмістити на них нову забудову. На стан довкілля даних територій, головним чином, впливають речовини, що вносяться в ґрунт з метою покращення їх родючості. Населення на даних територіях перебуває періодично — під час городньо-польових робіт та випасання худоби.	+/-
4	Виробничі території, яка представлена за межами села молочно-товарною фермою.	У зоні тваринницьких комплексів основними проблемами, які мають екологічне значення, є евтрофікація водойм, можливе нагромадження патогенних мікроорганізмів, забруднення атмосферного повітря сірководнем, аміаком, молекулярним азотом та іншими сполуками. Великі тваринницькі комплекси — типовий приклад локального порушення малого круговороту органічних речовин та елементів живлення, коли в остаточному підсумку зачіпається і глобальний біогеохімічний цикл.	-

5	Території, на яких розміщені водозабірні споруди (артезіанські свердловини).	На даний момент перший пояс санітарної охорони навколо об'єктів централізованого водопостачання не винесений в натуру і не огорожений.	—
6	Території вулиць і доріг населеного пункту.	<p>Вулична мережа села являє собою розгалужену мережу, представлена головними вулицями з твердим покриттям шириною 10 - 20 метрів та житловими вулицями та проїздами з твердим та без твердого покриття шириною 8</p> <p>-12 метрів з невизначеними червоними лініями. Вулиці села озеленені, потребують благоустрою.</p> <p>Вулиці села не мають відокремлених велосипедних доріжок, значна частина вулиць також не має відокремлених тротуарів для пішоходів.</p> <p>Негативними факторами впливу на дані території є викиди в атмосферу шкідливих речовин від автотранспорту та періодичне шумове забруднення від транспорту, що рухається.</p>	+
7	Озеленені території, на яких планується розміщення споруд очищення поверхневих вод (біоплато).	Являють собою території з невпорядкованою трав'яною рослинністю, що розташовані в місцях природного стоку дощових та талих вод. Негативним фактором впливу на дані території є потрапляння в ґрунт шкідливих речовин, які приносяться стічними поверхневими водами з території населеного пункту. Ділянки на яких планується розмістити біоплато до особливо цінних земель не відноситься.	+
8	Зелені насадження загального призначения (в тому числі існуючі і проектні).	На даний момент впорядковані зелені насадження загального користування на території села розташовані в центральній частині з елементами благоустрою (парк). Території на яких планується розміщення проектних зелених насаджень (парків, скверів, місць відпочинку) являють собою території з невпорядкованою рослинністю (трав'яною та деревиною).	+

Всі заходи, визначені генеральним планом для збереження і покращення стану зелених насаджень села позитивно впливатимуть на мікроклімат населеного пункту, стан атмосферного повітря і, як наслідок покращення самопочуття населення.

Таким чином, в результаті реалізації планувальних рішень, що містяться в документі державного планування, стан навколошнього середовища зазнає, в основному, позитивних змін. На територіях, де може буде негативний вплив, передбачений ряд заходів, щодо мінімізації такого впливу.

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

На території села Колосівка можливо виділити ряд проблем екологічного характеру, які стосуються документу державного планування (існуючі та ті, що виникнуть з реалізацією положень документу) (Таблиця 3).

За відсутністю статистичної інформації та результатів досліджень екологічні проблеми на території села визначені на основі вивчення джерел (звітів щодо екологічного стану територій області в цілому, наукових публікацій, статей, нормативних документів, аналогових розрахунків), щодо негативного впливу різноманітних факторів на екологічний стан території населених пунктів та на здоров'я населення, та мають прогнозний характер.

Відомо, що прямо пов'язати ті чи інші наслідки для здоров'я населення з впливом конкретних підприємств дуже важко (так само, як і навпаки, довести відсутність такого зв'язку), оскільки вплив на здоров'я часто неспецифічний і носить опосередкований

характер.

Можуть спостерігатися кумулятивні ефекти, пов'язані з декількома видами господарської діяльності.

Таблиця 3

№ п/п	Екологічна проблема (фактор негативного впливу на навколошнє середовище).	Наслідки та ризики впливу на здоров'я населення.
1	<u>Атмосферне повітря</u>	
1.1	Викиди шкідливих речовин від автотранспорту (оксиду вуглецю, оксиду азоту, вуглекислого газу) в атмосферне повітря	Оксид вуглецю — знижує спроможність крові переносити кисень до тканин, сприяє загостренню симптомів серцево-судинних захворювань, порушує дихання. Оксид азоту — сприяє виникненню астми. Вуглекислий газ — викликає захворювання крові, серця, центральної нервової системи.
1.2	Викиди шкідливих речовин від молочно-товарної ферми, яка розташована біля меж села Колосівка.	На атмосферне повітря суттєво впливає неправильне зберігання та використання безпідстилкового гною. У тваринницьких комплексах в процесі дихання тварин та шумування гною утворюються гази, головним чином, CO ₂ та CH ₄ . З гною можуть виділятися аміак, сірководень, меркаптани, індол та скатол. Крім газоподібних забруднюючих речовин і мікроорганізмів у повітрі міститься пил від кормів, висихання відходів, вовни та шкіри тварин.
2	<u>Шумове забруднення (акустичний вплив).</u>	
2.1.	Шумове забруднення від автотранспорту на території села.	Територія села не зазнає постійного шумового впливу, так як знаходиться на віддаленні від основних транспортних (автомобільних, залізничних шляхів). Тому значного шумового забруднення на території села не відбувається.
2.2.	Шумове забруднення від ТП та КТП.	Можливий вплив при знаходженні біля постійно працюючих машин і механізмів. Дія шуму на організм людини багатогранна. Відомо, що шуми шкідливо впливають на здоров'я людей, знижують їх працездатність, викликають захворювання органів слуху (глухоту), ендокринної, нервової, сердцево-судинної системи (гіпертонія).
3.	<u>Водні ресурси.</u>	
3.1.	Висока твердість та мінералізація води з шахтних та трубчастих колодязів.	Провокує відкладання солей в організмі (артрози, відкладання каменів та солей в нирках та жовчному міхурі).
3.2.	Не винесені в натуру та не облаштовані перші пояси сувороого режиму зони санітарної охорони підземних джерел.	Перший пояс ЗСО встановлюється з метою усунення можливості випадкового чи навмисного забруднення водоносного горизонту поблизу або через гирла свердловини. Відсутність даного поясу, винесеного в натуру та облаштованого належним чином створює загрозу біологічного або хімічного забруднення питної води та пошкодження обладнання водозабору.

4.	<u>Земельні ресурси, ґрунти.</u>	
4.1.	Внесення на поля та городи мінеральних добрив.	Нітрати, що накопичуються в ґрунті є основним джерелом азотного живлення рослини. Основна небезпека надходження нітратів в організм людини пов'язана зі зниженням здатності гемоглобіну переносити кисень, їх імунодепресивної дії, а також зниження резистенції організму до впливу мутагенних та канцерогенних агентів.
4.2.	Забруднення ґрунтів свинцевими сполуками від вихлопних газів автотранспорту.	Свинцеві сполуки при накопиченні в організмі можуть викликати перезбудження, неуважність, порушення вестибулярного апарату, тощо. Інтоксикація солями камдію викликає пошкодження печінки та нирок, призводить до зниження щільності кісткової тканини. Нікель чинить токсичний вплив на імунну та репродуктивну системи. Підвищення рівня важких металів в ґрунті впливає на біологічну активність мікроорганізмів, змінює різноманітність ґрутової мікрофлори.
4.3.	Існуюче розміщення в межах санітарно – захисних зон діючих кладовищ 43 індивідуальних житлових будинків.	Кладовище — потенційне джерело на навколоїшнє середовище та здоров'я людини. В наслідок процесів розпаду останків в ґрунти та підземні води потрапляють бактерії, органічні сполуки, сполуки азоту, гідрокарбонати, важкі метали. Дослідження ґрунтів показують перевищення важкими металами (свинець, мідь, хром, нікель, кобальт) від 10 до 60 разів порівняно з ГДК. Наслідки впливу свинцю, нікелю зазначені в п. 4.2. Отруєння міддю викликає пошкодження головного мозку та нирок, хронічну анемію. Може спостерігатися високий рівень бактеріального забруднення ґрунтів, що вказує на їх небезпеку у епідеміологічному відношенні. Встановлено, що біологічно і гельмінтологічно ґрунти кладовищ інтенсивно забруднені яйцями різноманітних гельмінтів (яйця токсокарів, власоглава, аскарид, цепеню крисячого, тощо). Контамінація ґрунтів кладовищ при збереженні в деяких випадках життєдіяльності до 60% створює значну епідеміологічну небезпеку.
5.	<u>Тваринний та рослинний світ.</u>	
5.1.	Забруднення ґрунтів та рослин свинцевими сполуками від вихлопних газів автотранспорту.	Рослини, що ростуть вздовж доріг, по яким рухається автомобільний транспорт (50-200м) піддаються забрудненню важкими металами через ґрунт та безпосередньо при осіданні газів на рослинах. При вживанні даних рослин в їжу важкі метали можуть потрапляти в організм людини. Вплив важких металів на організм зазначений в п.4.2, 4.3 даної таблиці.
6.	<u>Екологічна мережа.</u>	
6.1.	Відсутність визначеної екологічної мережі з відповідними елементами та площами.	Забруднення ґрунтів і підземних вод важкими металами і органічними сполуками. У складі відходів можуть перебувати отруйні легкі речовини, хімічні сполуки, важкі метали, які разом з опадами можуть потрапляти у водойми через ґрутові води.

За результатами характеристик поточного стану довкілля та визначених проблем був проведений аналіз екологічної ситуації в населеному пункті. Для цього був застосований метод SWOT-аналізу, який полягає в розподіленні чинників на чотири категорії: сильних (Strengths) і слабких (Weaknesses) сторін проекту або явища,

можливостей (Opportunities) та загроз (Threats), що стосуються його розвитку в майбутньому.

Результати SWOT-аналізу ДДП викладені в таблиці 4.

Сильні сторони	Слабкі сторони
Значний потенціал для розвитку агропромислового комплексу, що надає фінансові прибутки, сприяє збільшенню робочих місць може поліпшити ситуацію стосовно ефективності використання трудових та територіальних ресурсів села.	Відсутність системи моніторингу навколошнього середовища. Відсутність оперативного попередження населення про екологічні загрози.
Відсутність в населеному пункті та біля його меж промислових підприємств I класу шкідливості.	Висока твердість та мінералізація води з шахтних та трубчастих колодязів. Забудова села неканалізована.
Наявність підземних вод, придатних для водопостачання.	Відсутність дощової каналізації та очисних споруд. Відсутність розроблених схем екомереж регіонального, місцевого рівня.
Наявність рекреаційного потенціалу території.	Неналежний рівень благоустрою ландшафтно-рекреаційних зон. Відсутність роздільного збору сміття. Відсутність аналізу захворюваності населення у зв'язку з забрудненням довкілля.
Можливості	Загрози
Розвиток рекреаційного потенціалу. Розвиток екологічної мережі. Розвиток інженерної інфраструктури. Використання альтернативних джерел енергії Високий потенціал економії енергоресурсів в секторі споживачів.	Зменшення кількості населення села. Зростання викидів в атмосферу від автотранспорту. Зростання рівня забруднення водних об'єктів внаслідок відсутності систем очищення стічних вод. Зростання рівня забруднення водних об'єктів та ґрунтів внаслідок недостатнього контролю щодо внесення мінеральних добрив.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Ведення планової діяльності, передбаченої документом державного планування «Генеральний план з Планом зонування території села Колосівка Великобагачанського району Полтавської області» повинно вестися з дотриманням міжнародних, державних та інших норм та зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення.

Положення статей 10, 17, 18, 21 Закону України «Про охорону атмосферного повітря», зокрема:

- здійснювати організаційно-господарські, технічні та інші заходи щодо забезпечення виконання вимог, передбачених стандартами та нормативами екологічної

безпеки у галузі охорони атмосферного повітря, дозволами на викиди забруднюючих речовин тощо;

- здійснювати контроль за обсягом і складом забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, і рівнями фізичного впливу та вести їх постійний облік;

- заздалегідь розробляти спеціальні заходи щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і вживати заходів для ліквідації причин, наслідків забруднення атмосферного повітря;

- раціональне планування та забудова населених пунктів з дотриманням нормативно визначеного відстані до транспортних шляхів;

- поліпшення стану утримання транспортних шляхів і вуличного покриття;

- підприємства, установи, організації та громадяни - суб'єкти підприємницької діяльності зобов'язані дотримуватися правил та вимог щодо транспортування, зберігання і застосування пестицидів та агрохімікатів з метою недопущення забруднення атмосферного повітря;

- не допускається спалювання промислових та побутових відходів, які є джерелами забруднення атмосферного повітря забруднюючими речовинами та речовинами з неприємним запахом або іншого шкідливого впливу, на території підприємств, установ, організацій і населених пунктів, за винятком випадків, коли це здійснюється з використанням спеціальних установок при додерженні вимог, встановлених законодавством про охорону атмосферного повітря.

З метою відвернення, зниження і досягнення безпечних рівнів виробничих та інших шумів повинні забезпечуватися:

- удосконалення конструкцій транспортних та інших пересувних засобів і установок та умов їх експлуатації, а також утримання в належному стані автомобільних шляхів вуличного покриття.

Положення статей 85-89, 93, 99, 106 Водного Кодексу України зокрема:

Для створення сприятливого режиму водних об'єктів, попередження їх забруднення, засмічення і вичерпання, знищення навколоводних рослин і тварин, а також зменшення коливань стоку вздовж річок, морів та навколо озер, водосховищ і інших водойм встановлюються водоохоронні зони.

Водоохоронна зона є природоохоронною територією господарської діяльності, що регулюється.

З метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення і засмічення та збереження їх водності вздовж річок, морів і навколо озер, водосховищ та інших водойм в межах водоохоронних зон виділяються земельні ділянки під прибережні захисні смуги. Прибережні захисні смуги встановлюються по берегах річок та навколо водойм уздовж у різу води (у меженний період) шириною:

- для малих річок, струмків і потічків, а також ставків площею менше 3 гектарів – 25 метрів;

- для середніх річок, водосховищ на них та ставків площею більше 3 гектарів – 50 метрів;

- для великих річок, водосховищ на них та озер - 100 метрів.

Якщо крутизна схилів перевищує три градуси, мінімальна ширина прибережної захисної смуги подвоюється.

Прибережні захисні смуги встановлюються на земельних ділянках всіх категорій земель, крім земель морського транспорту.

У межах існуючих населених пунктів прибережна захисна смуга встановлюється з урахуванням містобудівної документації.

Об'єкти, що знаходяться у прибережній захисній смузі, можуть експлуатуватись, якщо при цьому не порушується її режим. Не придатні для експлуатації споруди, а також ті, що не відповідають встановленим режимам господарювання, підлягають винесенню з прибережних захисних смуг.

Шляхи врахування даних зобов'язань під час підготовки документа державного планування:

- розробка генерального плану території населеного пункту з чітким визначенням категорії територій та їх площ, в тому числі тих, що можуть бути віднесені до екологічної мережі;
- визначення проектної номенклатури ландшафтно-рекреаційних територій села Колосівка в складі генерального плану;
- розробка плану зонування території населеного пункту з визначенням переважних і супутніх видів забудови та режимом використання зон, в тому числі для територій, що можуть бути віднесені до екомережі;
- визначення всіх планувальних обмежень на території населеного пункту;

Положення статей 5, 26 Закону України “Про рослинний світ”, зокрема:

Під час здійснення діяльності, яка впливає на стан охорони, використання та відтворення рослинного світу, необхідно дотримуватися таких основних вимог:

- збереження природної просторової, видової, популяційної та ценотичної різноманітності об'єктів рослинного світу;
- збереження умов місцевростання дикорослих рослин і природних рослинних угруповань;
- здійснення заходів щодо запобігання негативному впливу господарської діяльності на рослинний світ;
- охорони об'єктів рослинного світу від пожеж, захист від шкідників і хвороб;

Положення статей 9, 37 Закону України “Про тваринний світ”, зокрема:

- збереження умов існування видового і популяційного різноманіття тваринного світу в стані природної волі;
- недопустимість погіршення середовища існування, шляхів міграції та умов розмноження диких тварин;
- урахування результатів оцінки впливу на довкілля об'єктів господарської та іншої діяльності, які можуть негативно впливати на стан тваринного світу охорони середовища існування, умов розмноження і шляхів міграції тварин;
- запобігання загибелі тварин під час здійснення виробничих процесів;
- здійснення заходів щодо відтворення об'єктів рослинного світу.
- формування екологічної мережі, створення державних заповідників, заказників і визначення інших природних територій та об'єктів, що підлягають особливій охороні.

Положення статей 3, 5, 21, 33, 35-1 Закону України “Про відходи”, зокрема:

- забезпечення мінімального утворення відходів, розширення їх використання у господарській діяльності, запобігання шкідливому впливу відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я;
- забезпечення повного збирання і своєчасного знешкодження та видалення відходів, а також дотримання правил екологічної безпеки при поводженні з ними;
- організація контролю за місцями чи об'єктами розміщення відходів для запобігання шкідливому впливу їх на навколишнє природне середовище та здоров'я людини;
- розроблення та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів;

- організацію збирання і видалення побутових відходів, у тому числі відходів дрібних виробників, створення полігонів для їх захоронення, а також організацію роздільного збирання корисних компонентів цих відходів;
- затвердження місцевих і регіональних програм поводження з відходами та контроль за їх виконанням;
- вирішення питань щодо розміщення на своїй території об'єктів поводження з відходами;
- здійснення контролю за раціональним використанням та безпечним поводженням з відходами на своїй території;
- ліквідацію несанкціонованих і неконтрольованих звалищ відходів.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля є дотримання санітарно-захисних зон від об'єктів, які є джерелами виділення шкідливих речовин, запахів, підвищених рівнів шуму, вібрації, ультразвукових і електронних полів, іонізуючих випромінювань, зони санітарної охорони від підземних та відкритих джерел водопостачання, водозабірних та водоочисних споруд, водоводів, об'єктів оздоровчого призначення та інші, зони охорони пам'яток культурної спадщини, археологічних територій, прибережні захисні смуги, водоохоронні зони, зони особливого режиму використання земель.

В процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки документу державного планування «Генеральний план з Планом зонування території села Колосівка Великобагачанського району Полтавської області» був проведений аналіз заходів, визначених в ДДП, спрямованих на покращення екологічної ситуації в населеному пункті щодо їх відповідності регіональним екологічним цілям для Полтавської області, визначених у стратегії розвитку Полтавської області на період до 2020 року.

Для оцінки відповідності була прийнята наступна шкала:

- + + - заходи, передбачені у документі державного планування в значній мірі сприяють виконанню даної цілі;
- + - заходи, передбачені у документі державного планування опосередковано сприяють виконанню даної цілі;
- 0 - заходи, передбачені у документі державного планування нейтральні по відношенню до даної цілі;
- - заходи, передбачені у документі державного планування суперечать даної цілі.

Таблиця 5

№ п/п	Регіональні стратегічні екологічні цілі для Полтавської області, визначені у стратегії розвитку Полтавської області на період до 2020 року	Відповідність цілям стратегії заходів, визначених в ДДП
<u>Створення комфортних та безпечних умов проживання населення</u>		
1.	Формування ефективної системи управління твердими побутовими відходами	++
2.	Очищення території області від стихійних завалищ та сміття	++
3.	Використання місцевих українських традицій для формування серед дітей та молоді здорового патріотизму, дбайливого ставлення до довкілля	+
4.	Забезпечення захисту населених пунктів від підтоплення, зсуvin грунтів та абразії берегів річок	++
5.	Поліпшення якості питної води та водозабезпечення споживачів.	++
<u>Забезпечення енергобезпеки, формування енергоефективних громадського, аграрного та промислового секторів</u>		

6.	Впровадження енергозберігаючих та енергоекспективних технологій	+
7.	Використання місцевих видів палива та збільшення власного видобутку газу	0
8.	Розвиток альтернативної енергетики	0
9.	Диверсифікація джерел електричної енергії	++
10.	Створення умов для модернізації мереж енергоресурсів з метою рівного доступу до них споживачів	++
11.	Термомодернізація будівель та енергоекспективне будівництво	+
<u>Реалізація туристичного потенціалу регіону</u>		
12.	Реалізація потенціалу лікувально-оздоровчого, культурно - пізнавального, спортивнооздоровчого, бізнес та зеленого туризму	++

Таким чином документ державного планування «Генеральний план з Планом зонування території села Колосівка Великобагачанського району Полтавської області» включає положення, щодо втілення зобов'язання у сфері охорони довкілля відповідно до діючої нормативно правової бази та є одним із базисних документів для розробки наступних документів для населеного пункту, пов'язаних з охороною навколошнього середовища, зокрема на території планування діють наступні планувальні обмеження:

- охоронна зона зелених насаджень загального користування (парки, сквери, бульвари);
- території потенційного підтоплення ґрунтовими та затоплення паводковими водами;
- санітарно-захисна зона кладовища – 300м, 100 закритого.
- санітарно-захисна зона підприємства – 200м, 500;
- санітарно-захисна зона від пасіки – 300м;
- санітарно-захисна зона від свердловини – 30м;
- прибережно-захисна смуга водойм – для малих річок, струмків і потічків, а також ставків площею менше 3 гектарів – 25 метрів.

Соціально-економічний розвиток с. Колосівка та можливості ефективного використання його території залежатиме від ряду зовнішніх та внутрішніх чинників, які об'єднані в системну оцінку конкурентних переваг і обмежень.

Всі планувальні обмеження показані на Генеральному плані. Схемі проектних планувальних обмежень (дод.1, карта 4) та інженерні мережі зображені на Схемі інженерного обладнання території населеного пункту (дод.1, карта 6.)

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових і позитивних і негативних наслідків.

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 №296, наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Вторинні наслідки – вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки – нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Ймовірність того, що реалізація ДДП призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по

собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є не значною.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремого компоненту.

Підсумки по визначенням ключовим наслідкам для довкілля та заходам по їх пом'якшенню, визначені експертною групою при проведенні Стратегічної екологічної оцінки документа державного планування - Генерального плану та Плану зонування території с. Колосівка Великобагачанського району Полтавської області наведені в таблиці:

Таблиця 6 Підсумки по визначенням ключовим негативним (тимчасовим) наслідкам та заходам по їх пом'якшенню

Сфера охорони довкілля	Питання	Потенційний вплив	Заходи по скороченню негативного впливу
Стан атмосферного повітря	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту	Потенційними забруднюючими речовинами є: азоту діоксин, азоту оксид, сірки діоксин, вуглецю оксид, бензин. Але їх викиди менше 0,1 ГДК у джерелах викиду.	- генеральним планом передбачається зниження інтенсивності і організація руху автотранспорту, зниження викидів автотранспорту (ремонт доріг, проектування автостоянок з урахуванням мінімальних впливів на житлову забудову); виключається робота транспорту на холостому ходу; відділення проїзджої частини смугами зелених насаджень, що перешкоджають проникненню вихлопних газів, знижують рівень шуму; озеленення ділянок.
	Викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел	Потенційним забруднювачем є котельня, можливі викиди забруднюючих речовин (ЗР) - оксид вуглецю, оксид азоту. Але їх викиди менше 0,1 ГДК у джерелі викиду.	- рекомендується розглянути можливість використання альтернативних видів палива з метою енергозбереження та охорони навколошнього середовища; - проектом для житлових будинків пропонується передбачати індивідуальну систему опалення та приготування гарячої води за допомогою використання двоконтурних котлів. При запланованому розвитку села, теплове навантаження на системи опалення, вентиляції та приготування гарячої води не буде збільшуватись.
Стан підземних водних ресурсів	Скиди дощових і талих вод	Потенційними ЗР є: зважені речовини, нафтопродукти	- Вертикальне планування виконується на ділянках, на яких розміщаються будівлі і споруди та проходять автошляхи. - Проектом передбачається вертикальне планування території з максимальним збереженням існуючого рельєфу Перед початком

	Скиди каналізаційних стічних вод.		забудови ділянки обов'язково виконати проект та на основі нього комплексну інженерну підготовку всієї території детального планування. - проектом передбачається прокладання централізованої каналізації з розташуванням місцевих очисних споруд та насосних станцій. - у разі будівництва локальних очисних споруд для окремих об'єктів чи груп будівель рекомендується розмістити очисні споруди дошових стоків у складі очисних споруд поверхневих стоків "BIOBOX" та біоплато.
	Попадання стічних вод (від вигрібних ям) у підземні горизонти	Можливе хімічне та бактеріальне забруднення	- проектом генерального плану передбачається впровадження системи централізованого водовідведення з очисткою їх на очисних спорудах з відмовою від використання вигрібних ям, що зменшують ризики забруднення підземних та поверхневих вод; - проектом передбачається прокладання централізованої каналізації з розташуванням місцевих очисних споруд та насосних станцій. Насосні станції розміщаються з урахуванням розрахунків вертикального планування, в місцях зі складним рельєфом; - на території села два кладовища, які проектом планується до закриття. До санітарно-захисної зони 300 метрів потрапляє 37 індивідуальні житлові будинки, після закриття СЗЗ становитиме 100м. - у санітарно-захисній зоні допускається розміщення бань, пралень і гаражів за умови, що щільність забудови не буде перевищувати 10%, розсадники деревних і чагарниковых рослин та квітково-оранжерейних господарств з урахуванням забезпечення посадочним матеріалом населений пункт.
Грунти	Вплив на структуру ґрунтів та ландшафт	Відсутній. Територія розташована на техногенно змінених ґрунтах	
Біорізноманіття	Вплив на флору та фауну	Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах проектування відсутні. Значних і незворотних в екосистемі	- генеральним планом передбачено впорядкування існуючих зелених насаджень загального і спеціального призначення, що покращить санітарно-гігієнічні умови проживання і відпочинку мешканців села та подорожніх, що

		дослідженої території в результаті реконструкції об'єкта планової діяльності не прогнозується	передбачає збільшення території озеленень загального користування - передбачаються території для розташування енергетичних плантацій ековерби (осушення); - генеральним планом пропонується організувати та озеленити санітарно-захисні зони кладовищ, виробничих підприємств, охоронні зони від ЛЕП, автодороги по всій території населеного.
Відходи	Вплив на ґрунти, ґрутові води	При відсутності системи збору відходів можливе забруднення ґрунтів, ґрутових вод	- на території села генеральним планом передбачено розташування майданчиків для роздільного збору ТПВ (на відстані 200м одна від одної) з подальшим організованим вивозом.
Здоров'я людей	Вплив на Здоров'я людей	Синергічні та кумулятивні наслідки	- при реалізації всіх планових заходів негативних синергічних та кумулятивних впливів на здоров'я людей не прогнозується; - розміщення житлової забудови на територіях, сприятливих для проживання;. - проектом передбачено озеленення території.
	Системи по забезпеченню екологічного моніторингу та охорони	Потенційні аварійні ситуації	регулювання рівнів викидів та скидів джерел забруднення з метою уникнення небажаного впливу на населення.

З метою запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування передбачається організація території села - планувально-економічне і комплексне взаєморозміщення сельбищної і виробничої зон.

Проектом вирішується питання реконструкції, покращення санітарно-гігієнічних умов населення, шляхом впорядкування функціонального зонування, створення належного естетичного і природного середовища. Зaproектовано упорядкування і благоустрій вулиць при максимальному збереженні існуючої структури села в цілому.

Таблиця 7. Техніко – економічні показники генерального плану

№	Назва показника	Одиниця виміру	Існуючий стан	Етап 15-20 років
1	Населення	осіб	129	289
	В т.ч. багатоквартирна забудова		--	--
	Садибна забудова	осіб	129	289
2	Територія в межах населеного пункту, всього:	га	95,1000	95,100
	У т.ч. : житлової забудови, всього:	га	12,36	31,03
	садибної	га	12,36	31,03
	Резервна територія під садибну забудову	га	--	--
	багатоквартирної	га	--	--
	Громадської забудови, всього	га	0,20	0,82

	Виробничої, всього	га	0,20	0,20
	Комунально—складської, всього	га	0,38	0,38
	в т.ч. кладовища	га	0,38	0,38
	Транспортної інфраструктури, всього	га	3,3	5,5
	У т.ч. головних	га	3,1	4,2
	Вулиці і дороги місцевого значення	га	0,2	1,3
	Ландшафтно-рекреаційної та озелененої , всього	га	13,45	22,43
	У т.ч. загального користування	га	9,75	9,37
	в т.ч. лісовкриті	га	--	--
	Дач та садівництв		--	--
	Інші озеленені території	га	3,70	9,3
	Зелені насадження спецпризначення	га	--	3,76
	Території туристичної зони	га	--	--
	Території лісогосподарства	га	--	--
	Водних поверхонь	га	--	--
	Сільськогосподарських угідь	га	65,21	34,74
3	Житловий фонд, всього	м.кв.	6600	6700
		Кількість квартир	66	67
	Розподіл житлового фонду за видами забудови:	м.кв.		
	Садибна	м.кв.	6600	6700
			66	67
	Багатоквартирна	м.кв.	--	--
			--	--
	Середня житлова забезпеченість населення загальною площею	м.кв/чол	51,16	23,18
4	Нове житлове будівництво, всього: (Одноквартирне садибне)	тис. м.кв.	--	6700
		Кількість квартир	--	67
5	Об'єкти громадського обслуговування:	Об'єкт	2	7
	Магазин	Об'єкт	1	2
	Церква	Об'єкт	1	1
	Кафе	Об'єкт	--	2
	Центр дитячого дозвілля	Об'єкт	--	1
	Сільський клуб	Об'єкт	1	1
6	Вулично-дорожня мережа та транспорт населеного пункту			
	Довжина вулиць та доріг , всього	км	10,93	9,3
	Щільність вулиць і доріг, всього	км/км.кв.	0,19	0,20

	Довжина автобусної мережі по осі вулиць	км	--	--
	Щільність автобусної мережі	км/км.кв.	--	--
	Загальний рівень автомобілізації	Машин/ 1тис. осіб	216	266
	У т.ч. легковими індивідуальними автомобілями		28	60
	Кількість місць постійного зберігання легкових індивідуальних автомобілів (гаражі, відкриті автостоянки)	Машино- місць	28	60
7	Інженерне забезпечення			
	Водопостачання			
	Сумарний відпуск води	тис.м ³ /рік	25,5	31,02
	Потужність головних споруд водопроводу	м ³ /добу	5,8	13,00
	Каналізація			
	Загальне надходження стічних вод	тис.м ³ /рік	--	15,82
	Сумарна потужність очисних споруд	м ³ /добу	--	43,35
	Електропостачання			
	Сумарне споживання електроенергії	млн. кВт *год/рік	0,8	2,5
	Потужність джерел покриття електронавантажень	Тис. кВт	--	--
8	Інженерна підготовка та захист території			
	Протизсувні заходи, берегоукріплення	га	--	--
	Захист території від затоплення	га	--	--
	Дамба	км	--	--
9	Санітарне очищення території			
	Обсяги твердих побутових відходів, всього	тис. т/рік	1,9	2,3

Виходячи з аналізу існуючої забудови села Колосівка, а також перспектив функціонального використання та планувального розвитку, передбачених генеральним планом, на території села можна виділити ряд функціональних типів територій, які, в свою чергу, підрозділяються на відповідні територіально-планувальні елементи – зони (У складі Генерального плану розроблено План зонування території населеного пункту с.Колосівка).

- Г-3-2 – зона розміщення культурно-освітніх закладів;
- Г-4-1 – спортивна зона;
- Г-4-2 – зона розміщення культурно-освітніх закладів;
- Г-6 – торговельна зона.

Житлові:

- Ж-1 – зона садибної забудови;
- Ж-1-1 – зона садибної житлової забудови в межах санітарно-захисної зони.

Рекреаційні:

- Р-3 – рекреаційна зона озеленених територій загального користування;
- Р-3-1 – зона розміщення парків, скверів, міських садів, бульварів, міських лісів ;
- Р-4 – рекреаційна зона обмеженого користування: дач та колективних садів;
- Р-5 – зона озеленених територій для виробничих потреб.

Сільськогосподарські:

- СВ-1 – зона земель сільськогосподарського призначення;
- СВ-1-Ж – зона земель сільськогосподарського призначення з перспективою зміни цільового призначення на житлове;
- СВ-1-1 – зона земель сільськогосподарського призначення в межах санітарно-захисної зони;
- С-4- зона озеленення спеціального призначення.

Зони транспортної інфраструктури:

- ТР-2 – зона транспортної інфраструктури.

Зони інженерної інфраструктури:

- ІН-1 – зона інженерної інфраструктури головних об'єктів електромережі;
- ІН-2-3 – зона об'єктів тепломереж, котелень та магістральних мереж: водопостачання, каналізації, зливної каналізації та газопостачання;
- ІН-2-1 – зона розміщення очисних споруд.

Комунально – складські:

- КС-3 – зона розміщення об'єктів 3-го класу санітарної класифікації (без обмежень);
- КС-6 – зона розміщення об'єктів без класу шкідливості.

Виробничі зони:

- В-2 – Зона розміщення підприємств 2-го класу шкідливості.
- В-3 – Зона розміщення підприємств 3-го класу шкідливості.

Синергічні наслідки - сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту. При здійснені СЕО була проаналізована «Схема проектних планувальних обмежень», що була розроблена в складі документу державного планування. Території на яких можуть виникнути синергічні наслідки за попереднім аналізом не визначено.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та поганьшенню негативних наслідків виконання документа державного планування.

Документом державного планування «Генеральний план з Планом зонування території села Колосівка Великобагачанського району Полтавської області» запроваджений ряд заходів щодо поліпшення умов життєдіяльності та стану навколошнього середовища в проектних межах села Колосівка.

Заходи, що впливають на всі компоненти середовища і в цілому покращують санітарно-гігієнічні умови:

- проведення забудови згідно з наміченим проектом функціональним зонуванням та з урахуванням існуючих екологічно-містобудівних обмежень;
- встановлення та організація санітарно-захисних зон до житлової забудови;
- інженерна підготовка території та вертикальне планування, благоустрій, озеленення, влаштування твердого покриття вулиць, доріг;
- забезпечення системи моніторингу екологічної ситуації в населеному пункті, зокрема, у сфері: питного водопостачання та господарсько-побутового водовідведення,

стану повітряного басейну, поверхневих вод, санітарної очистки території, оздоровлення соціально-екологічної ситуації та поліпшення на цій основі стану здоров'я населення.

Атмосферне повітря.

Заходи, що покращують стан повітряного басейну:

Облаштування санітарно-захисних зон шляхом висадки в них зелених насаджень спеціального призначення;

Озеленення вулиць і доріг. Озеленення території села. Віднесення джерел шкідливості, на нормативну відстань. Покращення стану дорожнього полотна на автошляхах.

Захист від шуму.

У відповідності з діючими вимогами максимальний рівень звуку на території, що безпосередньо прилягає до житлових будинків, а точніше, 2 м від огорожувальних конструкцій першого ешелону будівель, звернених у бік вулиць, не повинен перевищувати 70 дБА - для житлових вулиць.

Містобудівною документацією передбачаються заходи щодо попередження шкідливої дії шуму:

- висаджування вздовж вулиць зелених насаджень (встановлено, що шумова хвиля на місцевості, яка засаджена деревами та кущами, через кожні 30 м послаблюється на 10 дБ, в той час як на відкритому просторі на такій же віддалі майже не зменшується);
- перевищення допустимого рівня шуму від трансформаторних підстанцій фіксується в межах 25-55 метрів. Для трансформаторних підстанцій, що розташовані на відстані від житлових будинків близче, ніж 50 метрів передбачено вживання шумозахисних заходів.

Стан водного середовища. Стан поверхневих водних об'єктів.

На території населеного пункту с. Колосівка водні об'єкти відсутні. Заболочені території мають незначне поширення. На заболочених територіях передбачається висадка енергетичної плантації ековерби.

Підземні джерела.

Проектом передбачено будівництво мережі господарського водопроводу від проектних артсвердловин з водонапірними вежами, з пожежними гідрантами для забезпечення водою існуючих та проектних житлових кварталів та об'єктів обслуговування села. Можливість підключення до централізованого водопостачання в існуючій забудові необхідно визначати в кожному окремому випадку, виходячи з ширини вулиці, фізичної можливості прокладки трубопроводу, економічної доцільності.

За неможливості забезпечення унормованої відстані від водоводів і мереж водопостачання до фундаментів будівель та споруд (не менше ніж 5м по горизонталі) та суміжних інженерних мереж трубопроводи слід прокладати у захисних водонепроникних конструкціях футлярах, кожухах або каналах.

При прокладанні водоводів і мереж водопостачання на відстані від дерев менше ніж 2м рекомендується передбачати заходи з обмеженням бокового розвитку кореневої системи та її впливу на основу трубопроводів.

Оскільки на перспективу забудова населеного пункту зросте, проектом передбачається прокладання централізованої каналізації з розташуванням місцевих очисних споруд та насосних станцій. Насосні станції розміщуються з урахуванням розрахунків вертикального планування, в місцях зі складним рельєфом.

Для об'єктів, розташованих на відстані не менше 500 м від найближчого колектора стічних вод, стічні води можна очищати на локальних очисних спорудах (ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі і споруди»).

Локальна очисна споруда - це споруда, яка очищає стічні води й дозволяє відводити їх в очищенному вигляді в ґрунт. Ця споруда є об'єктом :

- автономним: очищує стічні води виключно з того об'єкта, для якого воно спроектовано;
- біолого-механічним: механічні рішення поєднуються з біологічними процесами, які служать основою дії очисної споруди;
- гравітаційним: у переважній більшості випадків ґрунтуються на принципі гравітаційного течії рідини;
- господарсько-побутовим: очищає виключно стічні води з домашніх господарств (туалетні кімнати, ванни, душові, кухні).

До найпростіших систем очищення каналізаційних стічних вод належать так звані одно або двокамерні септики, які застосовують при очищенні невеликої кількості стічних вод (до 25 м³ /добу), що надходять від окремо розташованих будівель або групи будівель.

Для попереднього очищення стічних вод окремих будинків перед піщано-гравійними фільтрами, фільтруючими траншеями, фільтруючими колодязями, іншими спорудами очищення стічних вод можна застосовувати септики (при витраті стічних вод до 20 м³/добу). Випуски із будинків слід приєднувати до септиків через оглядові колодязі.

Повний об'єм септика потрібно приймати:

- при витраті стічних вод до 5 м³/добу - у розрахунку на приплів стічних вод не менше ніж за 3 доби;
- при витраті стічних вод понад 5 м³/добу - не менше ніж за 2,5 доби.

При витраті стічних вод до 10 м³/добу слід приймати двокамерні септики, понад 10 м³/добу - трикамерні.

Об'єм першої камери у двокамерних септиках слід приймати 0,75 розрахункового об'єму; у трикамерних -0,5 розрахункового об'єму, а другої та третьої камер - по 0,25 розрахункового об'єму. У септиках, запроектованих з бетонних кілець, усі камери можна приймати однакового об'єму.

Такі очисні споруди, як правило, розміщаються нижче рівня поверхні землі (під землею), в безпосередній близькості від об'єкта. Згідно висновків МОЗ України захисна зона від будинку може становити 5 м.

В разі застосування системи водовідведення у малі очисні споруди, відстані до будинку: від фільтруючого колодязя – 8,0 м, від септика – 5,0 м при продуктивності до 1 куб.м./добу Відстані від джерел забруднення до колодязів технічної води слід приймати 20 м. Місце розташування водозабірних споруд повинне бути вверх за течією ґрунтових вод і вище стосовно до розташування каналізаційних споруд.

У відповідності з завданням на проектування відведення поверхневих вод з території, що проєктується, передбачається відкритою системою по поверхні згідно рішень вертикального планування.

Згідно з пункту 6.8. ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація зовнішні мережі та споруди» децентралізовані схеми каналізації із застосуванням локальних очисних споруд у населених пунктах допускається передбачати:

- за відсутності небезпеки забруднення водоносних горизонтів, які використовуються для водопостачання;
- за відсутності централізованої каналізації в існуючих населених пунктах для об'єктів, які повинні бути каналізовані в першу чергу (лікарень, шкіл, дитячих садків і ясел, адміністративно-господарських будинків, промислових підприємств тощо), а також для першої черги будівництва населених пунктів при розташуванні об'єктів каналізування на відстані не менше ніж 500 м від іншої забудови;
- за необхідності каналізування груп будинків або окремих будинків.

У разі будівництва локальних очисних споруд для окремих об'єктів чи груп будівель рекомендується розмістити очисні споруди дощових стоків у складі очисних споруд поверхневих стоків "BIOBOX" та біоплато. Каналізування садибних будинків на розрахунковий період передбачено на проектні очисні споруди.

Для невеликих об'єктів з витратами стоків до 1м.куб на добу в піщаних, супіщаних ґрунтах допускається застосовувати фільтруючі колодязі та септики у відповідності до ДБН В.2.5-75-2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди». Основа колодязя повинна бути на 1м вище рівня ґрунтових вод. Піщано-гравійні фільтри та фільтрувальні траншеї допускається використовувати при витратах стоків до 15 м.куб. на добу у водонепроникних і слабо фільтрувальних ґрунтах при найвищому рівні ґрунтових вод, розміщеному на 1м нижче лотка відвідної труби. Для утворення фільтрувального середовища використовується привізний середньо- і грубозернистий пісок.

Для потреб зовнішнього пожежогасіння пропонується здійснювати забір води від р. Псел, яка знаходиться за 1,2 км на зіхвд від межі населеного пункту.

Проектом передбачено використання проектного пожежного депо (на 2 машини) в с. Уханівка за 4,2 км до межі с. Колосівка.

Відповідно до вимог п.15 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» пожежно-рятувальний підрозділ (розміщується в будинку пожежного депо) на 2 автомобілі (для населення від 1 до 7 тис.) відноситься до II типу класифікації. Радіус обслуговування депо населеного пункту повинен становити до 3км по дорогах загального користування.

Відповідно до вимог ДБН Б.2.2-12:2019 (п.15.1.3.) пожежно-рятувальні підрозділи (частини) розміщаються із розрахунку прибуття пожежно-рятувальних підрозділів до місця виклику за час, що не перевищує для сільських населених пунктів та за межами населених пунктів – 20хв, (при середній розрахунковій швидкості пожежного автомобіля 31км/год, згідно з табл. 6.1 ДСТУ 8767:2018) відстань між населеними пунктами не має перевищувати 7км.

Відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 (п.15.1.4.) пожежно-рятувальні депо слід розміщувати на окремих ділянках, що мають хоча б одну сторону, яка розташована вздовж червоної лінії дороги загального користування. Відстань від меж ділянки до громадських та жилових будівель повинна становити не менше 15м, а до закладів освіти і лікувальних установ не менше 30м. Площа земельної ділянки для розміщення пожежного депо на 2 автомобілі, відповідно до вимог ДСТУ 8767:2018 «Пожежно-рятувальні частини. Вимоги до дислокації та району виїзду, комплектування пожежними автомобілями та проектування», табл.9.1, становитиме не менше 0,80га. Зaproектовано площею 1,0га.

Земельні ресурси. Ґрунти.

Заходи, що покращують стан ґрунтів:

- реконструкція зовнішніх інженерних мереж житлової та громадської забудови;
- охоплення системою централізованою системою каналізації всієї території села;
- заборона підхоронень та захоронень в межах кладовищ, що розташовані поруч з житловою забудовою та плануються до закриття, благоустрій територій кладовищ з дотриманням санітарних правил та норм, облаштування нового кладовища на нормативній відстані від житлової забудови та прирівняніх до неї об'єктів;
- моніторинг внесення в ґрунти мінеральних та органічних добрив, пестицидів користувачами орних земель.

На території села два кладовища. Проектом плануються до закриття. СЗЗ становить 300м після закриття СЗЗ становитиме 100м. В СЗЗ з боку сельбищної території необхідно передбачити зелені насадження спецпризначення: смугу дерево-чагарниковых насаджень шириною не менше 50м, а в 100м СЗЗ – не менше 20м. Для попередження можливого негативного впливу діючого кладовища на здоров'я мешканців прилеглих територій садибної забудови генеральним планом передбачено забезпечення їх централізованими мережами водопостачання.

Кладовище для обслуговування потреб с. Колосівка передбачається за межами населеного пункту.

Спеціальні заходи.

Проектом передбачено наступні заходи з інженерної підготовки території: загальні (вертикальне планування, організація відведення дощових і талих вод), спеціальних заходів не передбачено, оскільки в населеному пункті підтоплюваних територій немає, заболочених територій на території села немає, зон поширення зсуvin, селів, карсту, лавин, підтоплення, паводку на території села немає; зон (ліній) катастрофічного затоплення немає; сейсмічної небезпеки немає.

Захист території від підтоплення.

Заходи з цивільного захисту (цивільної оборони) населення розробляються окремим розділом. На території населеного пункту немає територій з небезпечними геологічними та гідрогеологічними процесами (сейсмічна небезпека, зони катастрофічного затоплення; зони розповсюдження зсуvin, селів та карсту; підтоплювані території та території, порушені підземними виробками).

Дощова каналізація.

Проектом передбачається вертикальне планування території з максимальним збереженням існуючого рельєфу.

Вертикальним плануванням населеного пункту визначено декілька місць пониження рельєфу, де пропонується розмістити очисні споруди дощових вод (піско- та жироуловлювачі).

Водовідведення дощових вод передбачено відкритою системою із застосуванням водовідвідних канав та водопропускних труб (для пропуску води під проїжджими частинами на перехрестях). Найменші розміри кюветів і канав трапеційального перерізу потрібно приймати: ширину по дну 0,3 м, глибину 0,4 м.

Після очищення вода буде використовуватись для господарсько-технічних потреб населеного пункту. Зокрема, полив зелених насаджень, обезпилення дорожнього покриття та інших потреб населеного пункту.

Відведення, очищення і знешкодження поверхневого стоку з виробничої зони сільських поселень слід здійснювати відповідно до діючих норм технологічного проектування зазначених об'єктів.

Біо- та ландшафтне різноманіття . Об'єкти ПЗФ. Елементи екологічної мережі.

- облаштування паркових та зелених зон на території села, благоустрій існуючих парків;
- встановлення містобудівною документацією «зелених ліній»;
- визначення елементів та екологічної мережі села в цілому;
- розвиток зон відпочинку вздовж водних об'єктів;
- розширення мережі та благоустрій зелених насаджень вздовж вулиць і доріг населеного пункту та у санітарно-захисних зонах сільськогосподарських підприємств;

Поводження з відходами.

У зв'язку з відсутністю на теперішній час пропонується розробити проект «Схеми санітарного очищення села Колосівка».

На території села генеральним планом передбачено розташування сортувальних майданчиків з контейнерами роздільного збору ТПВ (на відстані 200м одна від одної) з подальшим самовивозом.

Тип забудови	Кількість населення, чол.	Річна норма відходів, кг/чол.	Розрахункове накопичення ТПВ, кг/рік/ чол
Малої поверховості, частково упорядкована	289	200	57800
Сміття із вулиць та доріг м ²	55860	10 кг/м	558600
Всього			616400

На території населеного пункту Колосівка відсутні хімічно небезпечні об'єкти, не ведеться діяльність, що становить підвищену екологічну небезпеку, село не входить до зон можливого сильного радіоактивного забруднення.

Стан здоров'я населення.

- виконання всіх заходів, зазначених вище, що в довгостроковій перспективі сприятиме оздоровленню населення та збільшенню тривалості житла;
- забезпечення комплексу заходів щодо екологічного оздоровлення та контролю за станом повітряного басейна;
- моніторинг якості питної води;
- розвиток та удосконалення системи водопостачання з забезпеченням централізованим водопостачанням всіх мешканців села.

Всі заходи, визначені генеральним планом для збереження і покращення стану зелених насаджень села позитивно впливатимуть на мікроклімат населеного пункту, стан атмосферного повітря і, як наслідок покращення самопочуття населення.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).

Вибір альтернатив.

При здійсненні стратегічної екологічної оцінки в якості альтернативи був розглянутий, так званий, «Нульовий сценарій» - тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження зазначеного документа державного планування.

Оцінка майбутнього стану складових довкілля не є передбаченням того, що відбудеться в межах альтернативного сценарію. Це швидше оцінка непередбачених ситуацій, які можуть виникнути, якщо виявлені тенденції та взаємозв'язки правильно відображують реальність. Мета полягає в тому, щоб спробувати визначити впливи, які альтернативний сценарій матиме на складові довкілля в просторі та часі.

У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, екологічні проблеми в населеному пункті продовжуватимуть існувати та будуть поглиблюватися, що не забезпечить досягнення поставленої мети та не вирішить проблеми негативного впливу різноманітних шкідливих компонентів на навколошнє природне середовище та здоров'я населення. Також при неприйнятті документу державного планування «Генеральний план з Планом зонування території села Колосівка Великобагачанського району Полтавської області» неможливо буде прийняти більш вузькі програми спрямовані на покращення екологічного стану в селі та здійснити фінансування цих програм.

За «нульовим сценарієм» проблематичним або неможливим є здійснення наступних заходів:

- здійснення забудови села, відповідно до намічених планів і цілей розвитку населеного пункту з урахуванням всіх планувальних обмежень, в тому числі, і за екологічними факторами;
- визначення можливості розташування тих чи інших виробничих об'єктів на території населеного пункту;
- розміщення нового кладовища на нормативній відстані від житлової забудови та прирівняння до неї об'єктів;
- організація прибережних захисних смуг з розробкою проектів землеустрою з визначення цих зон;
- облаштування і реконструкція ландшафтно-рекреаційних зон в населеному пункті;
- розвиток та удосконалення системи водопостачання з забезпеченням централізованим водопостачанням всіх мешканців села;
- облаштування централізованого водовідведення на території населеного пункту;
- влаштування централізованого стоку дощових вод з території населеного пункту з облаштуванням очисних споруд поверхневих вод.

Крім того «нульовий» сценарій, не забезпечує досягнення цілей документу державного планування, а саме:

- встановлення межі села;
- прогноз чисельності та статевоікової структури населення;
- обсяги та розміщення нового житлового будівництва;
- визначення території для розвитку рекреації;
- визначення заходів по охороні навколошнього середовища;
- визначення сучасний стан та перспективи господарського комплексу села;
- інженерне обладнання території;
- інженерна підготовка та захист території;
- розвиток транспорту та вулично-дорожна мережа;
- архітектурно-планувальна організація території, тощо.

Таким чином, «нульовий» сценарій є неприйнятним для документу державного планування.

Аналіз природних умов і ресурсів свідчить, що територія проектування на даному етапі має достатній природно-ресурсний потенціал для його життєдіяльності та розвитку. З метою охорони й оздоровлення навколошнього середовища у проекті рекомендовано виконати ряд планувальних і технічних заходів. Намічений комплекс заходів повинен реалізовуватись через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території місцевого самоуправління та виконання заходів, передбачених державними, обласними та районними цільовими програмами щодо охорони та відтворення довкілля.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Положення щодо створення системи моніторингу довкілля села Колосівка Великобагачанського району Полтавської області визначає порядок створення та функціонування системи з урахуванням стану довкілля та природоохоронної діяльності на даній території, визначає основні завдання системи моніторингу довкілля, суб'єктів системи, їх завдання відповідно до конкретного ресурсу, принципи організації та функціонування системи, взаємовідносини між суб'єктами під час створення та опрацювання системи моніторингу, структуру системи, організаційний механізм її

створення. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього середовища» та постанови Кабінету Міністрів України від 30.03.98 № 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля».

Система моніторингу довкілля села Колосівка Великобагачанського району Полтавської області - це система спостережень, збирання, оброблення, передавання, збереження та аналізу інформації про стан довкілля, прогнозування його змін і розроблення науково-обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень про запобігання негативним змінам стану довкілля та дотримання вимог екологічної безпеки.

Екологічний та соціальний моніторинг, який здійснюється під час реалізації проекту ДДП буде здійснюватись з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства та втілення всіх заходів щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на навколишнє природне середовище та соціальне середовище.

Загальною метою моніторингу екологічних та соціальних аспектів даного проекту є забезпечення/гарантування того, що всі заходи пом'якшення та мінімізації впливів та наслідків успішно втілюються та вони є ефективними й достатніми.

Екологічний та соціальний моніторинг також передбачає своєчасне виявлення нових проблем та питань, що викликають занепокоєння. Моніторинг має відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

Програма екологічного моніторингу буду працювати під час реалізації проекту ДДП. Вона складається із переліку дій та заходів, кожний із яких має певну мету та ключові індикатори та критерії для оцінки.

Моніторинг включає, але не обмежується наступними етапами:

1. Вибір параметрів навколишнього природного та соціального середовища для певних аспектів;
2. Встановлення ключових параметрів моніторингу;
3. Візуальний огляд;
4. Регулярний вибір зразків/проб та їх дослідження;
5. Регулярні опитування та зустрічі із громадою, яка потенційно потрапляє в зону впливу об'єкту планувальної діяльності;
6. Аналіз інформації, що була отримана під час моніторингу та за необхідності розробка комплексу заходів, що усувають або максимально пом'якшують вплив об'єкту на навколишнє природне та соціальне середовище;
7. Регулярний перегляд(не менше одного разу на рік) програми моніторингу та її коригування в разі необхідності.

Передбачається виконання зовнішнього моніторингу реалізації проекту ДДП силами органів державного нагляду (територіальні органи Державної екологічної інспекції України, Держпродспоживслужби України та Держпраці), місцевого самоврядування та місцевих громадських об'єднань. Органи державного нагляду здійснюють моніторинг та контроль шляхом проведення планових та позапланових перевірок із залученням інших зацікавлених сторін.

Білоцерківська сільська рада буде оприлюднювати на власному веб-сайті результати лабораторних досліджень параметрів навколишнього середовища, що виконуються в рамках моніторингу, не пізніше ніж через 5 (п'ять) робочих днів після отримання їх оригіналів.

План екомоніторингу

Об'єкт моніторингу	Параметр, що підлягає моніторингу	Періодичність	Хто проводить моніторинг	Індикатори результативності

Повітря	Вміст забруднюючих речовин в джерелах викидів	1 раз на рік	Особа, призначена відповідальною за ОНС. Міжрайонний відділ лабораторних досліджень державної установи « Полтавський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України»	Відповідність статті 9, 10, 17 ЗУ Про охорону атмосферного повітря № 2707-ХП; ЗУ 3353-12 від 28.04.2017 ДСТУ4276; 2004 та ДСТУ4277; 2004 відповідність ГОСТ 12.1.005-88
Грунти	Стан ґрунтів	1 раз на рік	Міжрайонний відділ лабораторних досліджень державної установи « Полтавський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України»	Відповідність встановленим гранично допустимим концентраціям хімічних і біологічних речовин.
Соціальне середовище	Населення	Не менше 2 разів на місяць і за потреби	Фахівець для зв'язків з громадськістю, соціальний працівник	Позитивний настрій зацікавлених сторін
	Громадські організації	Щоразу за потребою		Позитивний настрій зацікавлених сторін
	ЗМІ	Щоразу за потребою		Нейтральні або позитивні публікації у ЗМІ
	Інші зацікавлені сторони	Щоразу за потребою		Співпраця із зацікавленими сторонами

Загальною метою моніторингу екологічних та соціальних аспектів даного документу держаного планування є забезпечення того, що всі заходи пом'якшення та мінімізації впливів та наслідків успішно втілюються та є ефективними і достатніми.

Аналіз стану біорізноманіття територій після виконання заходів по осушенню території.

Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та громадяни, які володіють об'єктивною інформацією про виникнення або загрозу виникнення небезпеки для навколошнього природного середовища, повинні негайно інформувати Державні органи України, до повноважень, яких належить проведення заходів державного напрямку (контролю) в галузі екологічної безпеки.

Моніторинг навколошнього природного середовища на території Полтавської області здійснюють: Державна екологічна інспекція у Полтавській області (Мінприроди України); Полтавський обласний центр з гідрометеорології (ДСНС України); Державна установа «Полтавський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України» (МОЗ України); Полтавська філія ДУ «Держгрунтохорона» (Мінагрополітики України); Полтавське обласне управління лісового та мисливського господарства (Держлісагентство України); Полтавське обласне управління водних ресурсів та Полтавське регіональне управління водних ресурсів (Держводагенство України); Головне управління Держгеокадастру у Полтавській області (Держгеокадастру України); а також підприємства, установи та організації, що належать до сфери їх управління.

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності).

Ймовірні транскордонні наслідки для довкілля при реалізації документу державного планування – «Генеральний план та План зонування території села Колосівка Великобагачанського району Полтавської області» відсутні.

11. Резюме нетехнічного характеру інформації розраховане на широку аудиторію. Висновок.

При складанні звіту було враховано пропозиції та зауваження Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської облдержадміністрації, надані відповідно до вимог частин 2 та 6 статті 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

У звіті про СЕО документу державного планування – «Генеральний план з Планом зонування території села Колосівка Великобагачанського району Полтавської області» проведено оцінку впливів на довкілля об'єкту планованої діяльності в районі його розташування.

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

СЕО здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документу державного планування.

Проект «Генеральний план з Планом зонування території села Колосівка Великобагачанського району Полтавської області» розробляється з метою визначення територіального розвитку на проектний період з урахуванням перспектив, обґрунтованих раціональним використанням територіальних та природних ресурсів, встановлення меж населеного пункту, а також з метою оптимальної функціональної організації поселення, яка має забезпечувати розвиток та реконструкцію сільського поселення, найкращі умови проживання та праці.

Перспективна планувальна структура села композиційно підпорядкована існуючій планувальній структурі, а також обмежена наявністю санітарно-захисних, охоронних зон та прибережно-захисної смуги.

Генеральний план розроблений на розрахунковий термін до 2038 року.

Термін дії генерального плану – безстроковий.

Затверджений сесією Білоцерківської сільської ради проект буде являтися основним документом, що визначає подальший розвиток території.

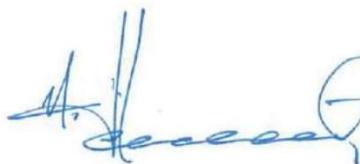
У складі пояснівальної записки до проекту генерального плану села Колосівка, на вимогу ДБН Б.2.2-12:2018 «Планування і забудова територій» (п.20), розроблено розділ «Охорона навколошнього природного середовища», який відповідає вимогам частини 3 ст.11 «Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Генеральний план села передбачає (відповідно до вимог ст.19 [15]):

- визначення майбутніх потреб переважних напрямів використання території;
- урахування державних, громадських і приватних інтересів під час планування забудови та іншого використання територій;
- обґрутування зміни межі населеного пункту, черговості й пріоритетності;
- забудови та іншого використання територій;
- визначення меж функціональних зон, пріоритетних та допустимих видів використання і забудови територій;
- формування планувальної структури та просторової композиції забудови населеного пункту;

- оцінку загального стану населеного пункту, основних факторів його формування, визначення, містобудівних заходів щодо поліпшення екологічного та санітарно-гігієнічного стану;
- визначення територій, що мають будівельні, санітарно-гігієнічні, природоохоронні та інші обмеження їх використання;
- визначення етапів і механізмів забезпечення реалізації, терміну дії генерального плану, перелік раніше прийнятих рішень, що втрачають чинність і тих, до яких необхідно внести відповідні зміни.

Сільський голова

I.V. Лещенко

Додатки:

1. Містобудівна документація.
2. Пропозиції та зауваження Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської облдержадміністрації.
3. Лист-відповідь Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської облдержадміністрації про визначення того чи підлягає проект містобудівної документації процедурі СЕО.

Використана література:

1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
2. Закон України «Про охорону навколошнього середовища»;
3. Закон України «Про відходи»;
4. Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;
5. Закон України «Про екологічну мережу України»;
6. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»;
7. Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»;
8. Закон України «Про Природно-заповідний фонд України»;
9. Закон України «Про рослинний світ»;
10. Закон України «Про тваринний світ»;
11. Закон України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів»;
12. Земельний кодекс України;
13. Водний кодекс України;
14. Закон України «Про Генеральну схему планування території України»;
15. Закон України «Про основи містобудування»;
16. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
17. Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування (затв. Наказом Міністерства екології та природних ресурсів № 296 від 10.08.2018р.)

18. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Порядку надання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки, їх склад та зміст» від 07 липня 2011р. № 109.
19. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (ст.26, 31).
20. ДБН Б.2.2-12:2018 «Планування і забудова територій»;
21. ДБН Б.1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту»;
22. ДБН В.2.3-5: 2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;
23. ДБН В.2.3-4-2007 «Автомобільні дороги»;
24. ДСП №173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»;
25. ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;
26. ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;
27. ДСТУ-Н Б В.2.5-61:2012 «Настанова з улаштування систем поверхневого водовідведення»;
28. ДБН Б. 1.1-5:2007 «Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у містобудівній документації; та інших нормативних документів»;
29. ДБН В.2.5-20-2001 «Газопостачання»;
30. ДБН В.2.5-75 2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди»;
31. Екологічний паспорт Полтавської області за 20178 рік (Департамент екології та природних ресурсів Полтавської облдержадміністрації <http://www/eco-poltava.gov.ua>).
32. Регіональна доповідь про стан навколошнього природного середовища Полтавської області у 2018 році (Департамент екології та природних ресурсів Полтавської облдержадміністрації <http://www/eco-poltava.gov.ua>).